

PREDLOG ZAKONA O OMEJEVANJU KANDIDIRANJA IN OPRAVLJANJA JAVNIH FUNKCIJ (ZOKOJF)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

V zadnjih letih je bilo v Sloveniji javno izpostavljenih več primerov političnih oz. javnih funkcionarjev, ki so v različnih fazah kazenskih postopkov, in kljub pritisku javnosti niso odstopili oz. se odrekli kandidiranju. Kot razloge za vztrajanje na svojih funkcijah so v glavnem navajali politično motiviranost pravosodnih organov.

Tako ravnanje spodkopava temelje države, saj ruši temeljno zaupanje državljanov in državljanov tako v pravno državo kot v zakonodajno in izvršno vejo politične oblasti. »Obramba« politikov, ki »ne priznava sodišča«, po eni strani neposredno spodjeda nujno avtoriteto pravosodja, po drugi pa želi posredno ustvarjati občutek, da je pravosodje pristransko, nestrokovno in vodeno s strani dela politike, kar se pogosto interpretira, kot da obstajata dve pravni državi: ena za »navadne« državljanke in druga za privilegirane. Zaupanje ljudi v pravo in pravno državo je prav zaradi tovrstnega neodgovornega ravnanja nekaterih politikov načeto. Stopnja zaupanja javnosti v pravosodni sistem je ključna za njegovo učinkovito funkcioniranje. Enako seveda velja tudi za zaupanje javnosti v politiko, ki je v zadnjih letih izjemno nizko in vodi do škodljivih občutkov, da so vsi politiki enaki in da je edina alternativa zavrnitev politike v celoti. Ravnanje politikov v kazenskem postopku, ki vztrajajo na svojih funkcijah, ali zanje, kljub kazenskim postopkom ali obsodbam, celo kandidirajo, pa občutek umazanosti in pokvarjenosti politikov in politike le krepi.

V skrbi za krepitev pravne države, bi moral funkcionar, ki se znajde v kazenskem postopku, odstopiti, ker je tako ravnanje v skladu s pričakovano integriteto, kot jo opredeljuje zakon o integriteti in preprečevanju korupcije. Temeljni cilj tega zakona, ki je bil sprejet leta 2010, je, da država največjo možno pozornost posveti krepitvi integritete v javnem sektorju, torej zagotovi pogoje, da uslužbenci in funkcionarji svoje delo opravljajo pošteno in profesionalno. A veljavna zakonodaja vseeno formalno ne obvezuje funkcionarjev, ki so v kazenskem postopku, da bi odstopili, oz. ne omogoča, da bi jim funkcija prenehala po zakonu. Očitno se je zakonodajalec zanašal na nesporno dejstvo, da takšne odstop od funkcionarjev terja splošna profesionalna etika. Ne le stanje, temveč nazadovanje politične kulture, razkrajanje temeljnega zaupanja in sprejemanja kot ključnega veziva družbene pogodbe, razgradnja pravne države, naraščajoče in vse bolj radikalno izraženo nezadovoljstvo vse večjega deleža ljudi nad takšnimi razmerami narekuje številne odločne, a premišljene in načelne ukrepe. Mednje po našem trdnem prepričanju sodi tudi prenos sicer običajno nenapisanih »samoumevnih« pravil etičnega in profesionalnega ravnanja javnih funkcionarjev v zakonodajo Republike Slovenije.

Pri tem se lahko v določeni meri opremo tudi na obstoječo ureditev položaja javnih uslužbencev. Trenutno stanje na tem področju v Sloveniji namreč zaznamuje absurdna situacija, ko so za delo javnih uslužbencev v tem kontekstu zahtevani

bistveno strožji pogoji kot za delovanje funkcionarjev. Ureditev je nesistemska še posebej, ker so funkcionarji javnim uslužbencem praviloma nadrejeni, kar v praksi pomeni, da za nadrejene veljajo nižji zakonski standardi za zagotavljanje integritete kot za njihove podrejene namesto, da bi veljali višji.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

Iz navedenih razlogov predlagamo ureditev, po kateri se statusa uradnikov in funkcionarjev glede vstopnih pogojev in pogojev prenehanja funkcije izenačita, oz. da so pogoji za prenehanje mandata funkcionarjev še nekoliko strožji, kot veljajo za uradnike. Uradniki morajo po veljavnem zakonu o javnih uslužbencih že ob prijavi na razpis za delovno mesto izkazati, da niso pravnomočno obsojeni zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da niso bili obsojeni na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev ter da zoper njih ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti (2. odstavek 88. člena). Uradniku delovno razmerje preneha, če je s pravnomočno sodbo obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, z nepogojno kaznijo več kot šest mesecev (2. tč 1. odst. 154. člena).

Za politične funkcionarje se ureditev razlikuje. Pravico biti voljen za poslanca ima v skladu s 7. členom Zakona o volitvah v državni zbor državljan RS, ki je na dan glasovanja dopolnil osemnajst let in mu ni odvzeta poslovna sposobnost. Za občinskega svetnika ali župana lahko kandidira državljan RS ali druge države članice EU s stalnim prebivališčem, ki je na dan glasovanja dopolnil 18 let starosti (5. in 103. člen Zakona o lokalnih volitvah). Pri pogojih za imenovanje predsednika vlade, ministrov in državnih sekretarjev obstaja pravna praznina, saj veljavna zakonodaja ne predpisuje prav nobenih pogojev - niti najbolj osnovnih, kot sta poslovna sposobnost ali polnoletnost.

Uradniku pogodba o zaposlitvi preneha veljati, če je s pravnomočno sodbo obsojen na naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, z nepogojno kaznijo več kot šest mesecev zopora (2. tč 1. odst. 154. člena). Tudi poslancu, občinskemu svetniku in županu funkcija preneha, če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zopora, daljšo od šest mesecev (9. člen zakona o poslancih, 73a. člen Zakona o lokalni samoupravi). Drugače je za predsednika vlade, ministre in državne sekretarje, pri katerih ni določbe, ki bi urejala prenehanje funkcije zaradi obsodbe v kazenskem postopku.

Namen sprememb zakonodaje je izenačiti pogoje za nastop funkcije predsednika republike, predsednika vlade, ministrov, državnih sekretarjev, poslancev, državnih svetnikov, županov, občinskih svetnikov in uradnikov ter določiti še malenkost strožje pogoje za prenehanje funkcije političnim funkcionarjem. Za vse naštetе funkcionarje predlog sprememb zakonodaje zato določa iste vstopne pogoje: polnoletnost, državljanstvo RS, poslovna sposobnost, neobstoj pravnomočne obsodbe zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in obsodbe na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev, neobstoj pravnomočne obsodbe zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna

pooblastila in javna sredstva iz šestindvajsetega poglavja Kazenskega zakonika, neobstoj pravnomočne obtožnice zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ter neobstoj obtožnega akta, zaradi kakšnega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva. Kazniva dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, ki med drugim vključujejo kazniva dejanja, kot so dajanje ali jemanje podkupnine, zloraba položaja, ponarejanje uradnih listin in oškodovanje javnih sredstev, so za delujoče v javnih službah tako izjemnega pomena, da obtožni akt ali pravnomočna obsodba vrže nedopusten madež na integriteto takega posameznika, zaradi česar mora biti nemudoma izključen iz kandidiranja tako na funkcionarski položaj kot tudi uradniško mesto.

V zvezi s prenehanjem funkcije naštetim funkcionarjem določa predlog sprememb zakonodaje poleg pravnomočne obsodbe za nepogojno kazen zapora daljšo od šest mesecev kot pogoj za prenehanje tudi obsodbo zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, ne glede na kazen, in vloženo pravnomočno obtožnico zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ter obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva. Pravnomočna obtožnica namreč kljub nedvoumni domnevi nedolžnosti predstavlja že sorazmerno visoko stopnjo presoje utemeljenosti očitane kaznivega dejanja in to ne le s strani policije in tožilstva, ampak tudi sodišča. Zato je v državah z visoko (t.j. normalno in običajno) ravni politične kulture stvar nenapisane norme oz. obvezujočega pravila, da se taki politiki začasno - torej do dokončnega sodnega epiloga - s svoje funkcije umaknejo in se tako izognejo morebitnemu konfliktu interesov ter zlorabi oblasti, kar omogoči pravosodni veji oblasti, da neovirano opravi svoje delo. Standardi za prenehanje funkcije morajo biti v tem primeru strožji od tistih, ki veljajo za uradnike. Poleg možnosti izvajanja neprimernih pritiskov na delo pravosodnih organov, ki jih povzročata vztrajanje politika v kazenskem postopku na svoji funkciji, in posledičnega nezaupanja javnosti tako v delo politike kot pravosodja, je neprimerno tudi sporočilo, ki ga tako ravnanje pošilja svojim podrejenim, t.j. uradnikom. Za uradnike ne morejo veljati višji standardi, kot veljajo za politike, temveč obratno.

Predlagane spremembe naj se uveljavijo nemudoma ob uveljavitvi zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva. Določene stroške za nadomestne volitve lahko pričakujemo v primerih, ko bi prenehal veljati mandat voljenim funkcionarjem, ki ne izpolnjujejo zahtev po tem zakonu. Vendar bi ti stroški nastopili tudi tedaj, če bi prizadeti javni funkcionarji v skladu z etičnimi načeli v politiki, odstopili sami brez prisile zakona.

4. PRILAGOJENOST UREDITVE PRAVU EU IN PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH

4.1. Prilagojenost ureditve pravnemu redu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

4.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ureditev aktivne in pasivne volilne pravice za osebe, ki so storile kazniva dejanja (in bile obsojene na zaporno kazen), je zelo različna. V večini držav imajo osebe, ki so obsojene zaradi kaznivih dejanj, pravico voliti brez omejitev, vendar obstaja nekaj držav, kjer je zaradi obsodbe osebe omejena že aktivna, kaj šele pasivna volilna pravica. Na podlagi obstoječe prakse sodišč lahko ugotovimo, da so omejitve aktivne volilne pravice sporne z vidika človekovih pravic. Omejitve pasivne volilne pravice pa imajo močne argumente.

V številnih državah lahko osebe, ki so obtožene zaradi kaznivih dejanj ali obsojene na zaporno kazen, volijo brez omejitev. Vendar pa v nekaterih državah npr. zaporniki ne morejo kandidirati oz. biti izvoljeni.

Estonska ustava v 58. členu določa, da se udeležba na volitvah lahko z zakonom omeji državljanom, ki so bili obsojeni in jim je bila odvzeta prostost. Na Madžarskem aktivne volilne pravice nimajo osebe, ki jim je na podlagi pravnomočne sodbe prepovedano sodelovanje v javnih zadevah, osebe, ki so zaprte na podlagi pravnomočne sodne odločbe, ali so v obveznem institucionalnega varstvu na podlagi pravnomočne sodne odločbe, ki je bila izdana v kazenskem postopku. Na Poljskem osebe, ki jim je bila s pravnomočno sodbo sodišča odvzeta pravna sposobnost, volilna pravica ali javne pravice (public rights) nima pravice do udeležbe na referendumu ali volilne pravice. V Romuniji vse osebe, ki jim je s pravnomočno odločbo sodišča odvzeta volilna pravica, ne morejo glasovati. Za člana danskega Folketinga je lahko izvoljen vsak, ki ima volilno pravico, razen če je kaznovan za dejanje, zaradi katerega po javnem mnenju postane nevreden, da je član Folketinga. Vendar lahko oseba kljub temu vedno kandidira na volitvah, ne glede na ugovore o neupravičenosti. V Belgiji ni omogočeno, da glasujejo tisti, ki so bili obsojeni za kaznivo dejanje.

Po mnenju Beneške komisije (URL: [http://www.venice.coe.int/docs/2005/CDL-AD\(2005\)011-e.pdf](http://www.venice.coe.int/docs/2005/CDL-AD(2005)011-e.pdf)) je treba zapornikom omogočiti, da uveljavljajo svojo pravico voliti brez omejitev, razen če to predstavlja del kazni. V takšnih primerih pa je ključno načelo sorazmernosti in nujnosti, ki mora biti spoštovano v demokratični družbi. Zaporna kazen ne sme avtomatično pomeniti tudi odvzema ene najpomembnejših političnih pravic – pravice voliti. Beneška komisija v svojem kodeksu dobre prakse določila štiri kumulativne pogoje, ki morajo biti izpolnjeni za odvzem volilne pravice: določenost z zakonom, spoštovanje načela sorazmernosti, da je odvzem utemeljen zaradi mentalne nezmožnosti ali obsodbe za hudo kaznivo dejanje, in da je podlaga sodba sodišča.

V Latviji, na Portugalskem in v Španiji obtožba ali začetek kazenskega postopka zoper poslanca lahko vodi k njegovi (začasni) izključitvi iz parlamenta - takoj ali po odločitvi parlamenta.

Če latvijski parlament soglaša, da se zoper poslanca začne kazenski pregon, le-ta izgubi pravico do udeležbe na zasedanjih parlamenta, sejah odborov in drugih institucij, v katere je bil izvoljen ali imenovan s strani parlamenta, dokler obtožbe niso ovržene, ali do veljavnosti sodbe. V tem času ima tožilstvo pravico uporabiti vse nujne ukrepe v skladu z zakoni, ki urejajo kazenski postopek. Če je poslanec obsojen storitve kaznivega dejanja, se šteje, da je izključen iz parlamenta z dnem začetka veljavnosti sodbe.

Ko je obtožba na Portugalskem dokončna, parlament po seznanitvi z mnenjem etičnega odbora odloči o (začasni) izključitvi poslanca, da se postopki lahko nadaljujejo. (Začasna) izključitev je obvezna v primeru resnega kaznivega dejanja, za katerega je predpisana kazen več kot treh let in »in flagranti delicto«. Čas začasne izključitve je lahko omejen glede na okoliščine, primerno izvajanju mandata in poteku kazenskega postopka.

V Španiji se poslancu (začasno) odvzame parlamentarne pravice in dolžnosti, ko parlament odobri zahtevo sodišča za začetek kazenskega postopka. Na podlagi obtožbe je poslanec priprt, (začasna) izključitev velja za čas pripora. Poslancu se parlamentarne pravice in dolžnosti odvzamejo tudi v primeru, da to zahteva pravnomočna obsodba oz. v primeru, ko izvajanje obsodbe povzroči nezmožnost opravljanja parlamentarnih dolžnosti.

V Kanadi je članu Senata, ki je obtožen kaznivega dejanja, mandat zamrznjen. V Ukrajini je poslanec odpoklican, ko obtožba zoper njega postane pravnomočna.

V Litvi poslanec ne more biti izključen, če pa je osumljen storitve kaznivega dejanja, lahko najmanj ¼ poslancev zoper njega v parlamentarno proceduro vloži predlog za začetek postopka ustavne obtožbe (to velja tudi za predsednika republike in sodnike). Če je poslanec osumljen storitve kaznivega dejanja, mora generalni državni tožilec o tem nemudoma obvestiti parlament. Predsednik parlamenta mora za vsako konkretno kaznivo dejanje predložiti poseben osnutek resolucije. Resolucija o odvzemu mandata je sprejeta, če zanjo glasuje 3/5 poslancev. Z dnem objave resolucije v množičnih medijih se smatra, da je bil poslancu odvzet mandat. Če resolucija ni sprejeta, to pomeni, da parlament ni odobril ustavne obtožbe. Poslanec, zoper katerega se začne postopek ustavne obtožbe, lahko odstopi v kateri koli fazi ustavne obtožbe pred začetkom glasovanja. V tem primeru se postopek ustavne obtožbe ustavi.

5. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona ne bo prinesel drugih posledic.

II. BESEDILO ČLENOV

I. Splošne določbe

1. člen

S tem zakonom se z namenom zagotavljanja integritete nosilcev javnih funkcij spreminjajo in dopolnjujejo določbe:

1. Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 44/1992, 13/1993-ZP-G, 60/1995, 14/1996 Odl.US: U-I-106/95, 36/1996 Odl.US: U-I-44/96, 67/1997 Odl.US: U-I-353/96, 20/1998 Odl.US: U-I-283/94, 22/1999 Odl.US: U-I-336/96, 31/2000 Odl.US: U-I-354/96, 66/2000, 70/2000, 11/2003 Skl.US: U-I-417/02-7, 73/2003 Odl.US: U-I-346/02-13, 78/2006, 109/2006-UPB1, 54/2007 Odl.US: U-I-7/07-22, Up-1054/07-24, 49/2008 Skl.US: U-I-272/07-12. V nadaljnjem besedilu: Zakon o volitvah v državni zbor)
2. Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 48/1992, 15/1994-ZUstS, 19/1994-ZSS, 44/1994 Odl.US: U-I-135/92-29, 20/1998 Odl.US: U-I-283/94, 15/2003-ZZPOFPR, 123/2004, 24/2005-UPB1, 90/2005, 112/2005-UPB2, 20/2006-ZNOJF-1, 109/2008, 39/2011, 48/2012. V nadaljnjem besedilu: Zakon o poslancih)
3. Zakona o državnem svetu (Uradni list RS, št. 44/1992, 11/2003 Skl.US: U-I-417/02-7, 73/2003 Odl.US: U-I-346/02-13, 76/2005, 100/2005-UPB1, 94/2007 Odl.US: U-I-322/05-10, 95/2009 Odl.US: U-I-248/08-15, 95/2011 Odl.US: U-I-167/10-7. V nadaljnjem besedilu: Zakon o državnem svetu)
4. Zakona o volitvah predsednika republike (Uradni list RS, št. št. 39/1992, 22/1999 Odl.US: U-I-160/97, 11/2003 Skl.US: U-I-417/02-7, 73/2003 Odl.US: U-I-346/02-13, 49/2008 Skl.US: U-I-272/07-12. V nadaljnjem besedilu: Zakon o volitvah predsednika republike)
5. Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/1993, 7/1994, 33/1994, 61/1995 Skl.US: U-I-213/95, 70/1995, 20/1998 Odl.US: U-I-283/94, 51/2002, 11/2003 Skl.US: U-I-417/02-7, 73/2003 Odl.US: U-I-346/02-13, 72/2005, 72/2005-ZLS-M, 100/2005-UPB1, 121/2005, 22/2006-UPB2, 70/2006 Odl.US: U-I-49/06-30, 46/2007 Odl.US: U-I-468/06-14, 54/2007 Odl.US: U-I-7/07-22, Up-1054/07-24, 60/2007, 94/2007-UPB3, 45/2008, 83/2012. V nadaljnjem besedilu: Zakon o lokalnih volitvah)
6. Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/1993, Ur.l. RS, št. 6/1994 Odl.US: U-I-13/94-65, 45/1994 Odl.US: U-I-144/94-18, 57/1994, 14/1995, 20/1995 Odl.US: U-I-285/94-105, 63/1995, 73/1995 Odl.US: U-I-304/94-9, 9/1996 Odl.US: U-I-264/95-7, 39/1996 Odl.US: U-I-274-95, 44/1996 Odl.US: U-I-98/95, 26/1997, 70/1997, 10/1998, 68/1998 Odl.US: U-I-39/95, 74/1998,

12/1999 Skl.US: U-I-4/99 (16/1999 popr.), 36/1999 Odl.US: U-I-313/96, 59/1999 Odl.US: U-I-4/99, 70/2000, 94/2000 Skl.US: U-I-305-98-14, 100/2000 Skl.US: U-I-186/00-10, 28/2001 Odl.US: U-I-416/98-38, 87/2001-ZSam-1, 16/2002 Skl.US: U-I-33/02-7, 51/2002-ZLS-L, 108/2003 Odl.US: U-I-186/00-21, 77/2004 Odl.US: U-I-111/04-21, 72/2005, 100/2005-UPB1, 21/2006 Odl.US: U-I-2/06-22, 14/2007-ZSPDPO, 60/2007, 94/2007-UPB2, 27/2008 Odl.US: Up-2925/07-15, U-I-21/07-18, 76/2008, 100/2008 Odl.US: U-I-427/06-9, 79/2009, 14/2010 Odl.US: U-I-267/09-19, 51/2010, 84/2010 Odl.US: U-I-176/08-10, 40/2012-ZUJF. V nadaljnjem besedilu: Zakon o lokalni samoupravi)

7. Zakona o vladi (Uradni list RS, št. 4/1993, 71/1994, 23/1996, 47/1997, 23/1999-ZSOVA, 119/2000, 30/2001, 52/2002-ZDU-1, 123/2004, 24/2005-UPB1, 109/2008, 55/2009 Odl.US: U-I-294/07-16, 38/2010-ZUKN, 8/2012. V nadaljnjem besedilu: Zakon o vladi)

8. Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 56/2002, 110/2002-ZDT-B, 2/2004-ZDSS-1 (10/2004 popr.), 23/2005, 35/2005-UPB1, 62/2005 Odl.US: U-I-294/04-15, 75/2005 Odl.US: U-I-90/05-13, 113/2005, 21/2006 Odl.US: U-I-343/04-11, 23/2006 Skl.US: U-I-341/05-10, 32/2006-UPB2, 62/2006 Skl.US: U-I-227/06-17, 131/2006 Odl.US: U-I-227/06-27, 11/2007 Skl.US: U-I-214/05-14, 33/2007, 63/2007-UPB3, 65/2008, 69/2008-ZTFI-A, 69/2008-ZZavar-E, 74/2009 Odl.US: U-I-136/07-13, 40/2012-ZUJF. V nadaljnjem besedilu: Zakon o javnih uslužbencih)

2. člen

V tem zakonu uporabljeni izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

II. Spremembe in dopolnitve zakonov

1. Zakon o volitvah v državni zbor

3. člen

7. člen Zakona o volitvah v državni zbor se spremeni tako, da se glasi:

»Pravico voliti ima državljan Republike Slovenije, ki je na dan glasovanja dopolnil osemnajst let starosti in mu ni odvzeta poslovna sposobnost.

Pravico biti voljen ima posameznik, ki poleg pogojev iz prejšnjega odstavka izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva (Šestindvajseto poglavje Kazenskega zakonika, Uradni list RS, št. 55/2008 (66/2008 popr.), 39/2009, 55/2009 Odl.US: U-I-73/09-19, 56/2011 Odl.US: U-I-262/10-18, 91/2011, 34/2012 Odl.US: U-I-24/10-12, 50/2012-UPB2. V nadaljnjem besedilu: kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva)
2. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ni bil obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev;
3. da zoper njega ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva. »

Pravico voliti uresničuje volivec v volilni enoti, v kateri ima stalno prebivališče.

Volivec, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, uresničuje pravico voliti v volilni enoti, v kateri je imel zadnje stalno prebivališče sam ali eden od staršev. Če tega ni mogoče ugotoviti, volivec sam odloči, v kateri volilni enoti in volilnem okraju bo uresničeval volilno pravico.«

2. Zakon o poslancih

4. člen

9. člen Zakona o poslancih se spremeni tako, da se glasi:

»Poslancu preneha mandat:

1. če izgubi volilno pravico,
2. če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
3. če je pravnomočno obtožen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali je proti njemu vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.
4. če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
5. če je s pravnomočno sodbo obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva,
6. če v treh mesecih po potrditvi poslanskega mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo poslanca,
7. če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo poslanca,
8. če odstopi.

Poslancu preneha mandat z dnem, ko državni zbor ugotovi, da so nastali razlogi iz prejšnjega odstavka.

V primeru prenehanja mandata po 3., 4. ali 5. točki poslancu preneha mandat z dnem, ko državni zbor prejme obvestilo s strani sodišča, da je obtožnica oziroma sodba pravnomočna, oz. da je bil vložen obtožni predlog zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.«

3. Zakon o državnem svetu

5. člen

2. člen Zakona o državnem svetu se spremeni tako, da se glasi:

»Pravico voliti člana državnega sveta ima državljan Republike Slovenije, ki je na dan glasovanja dopolnil osemnajst let starosti in mu ni odvzeta poslovna sposobnost.

Pravico biti voljen za člana državnega sveta ima posameznik, ki poleg pogojev iz prejšnjega odstavka izpolnjuje tudi naslednje pogoje:

1. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva,
2. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ni bil obsojen na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev;
3. da zoper njega ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.

Ob pogojih iz prejšnjega odstavka imajo pravico voliti in biti voljeni:

- za člane državnega sveta - predstavnike delodajalcev, predstavnike delojemalcev, predstavnike kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev oziroma predstavnike negospodarskih dejavnosti osebe, ki v Sloveniji opravljajo ustrezno dejavnost oziroma so v delovnem razmerju,
- za člane državnega sveta - predstavnike lokalnih interesov osebe, ki imajo stalno prebivališče v volilni enoti.

Pravico voliti člane državnega sveta - predstavnike delodajalcev, predstavnike delojemalcev, predstavnike kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev oziroma predstavnike negospodarskih dejavnosti imajo ob pogojih, ki veljajo za državljane Slovenije, tudi tujci, ki v Sloveniji opravljajo ustrezno dejavnost oziroma so v delovnem razmerju.«

6. člen

63. člen Zakona o državnem svetu se spremeni tako, da se glasi:

»Članu državnega sveta preneha mandat:

1. če izgubi volilno pravico,

2. če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
3. če je pravnomočno obtožen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali je proti njemu vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.
4. če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
5. če je s pravnomočno sodbo obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva
6. če nastopi funkcijo, ki je nezdržljiva s funkcijo člana državnega sveta,
7. če odstopi,
8. v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Članu državnega sveta preneha mandat z dnem, ko državni svet ugotovi, da so nastali razlogi iz prejšnjega odstavka.

V primeru prenehanja mandata po 3., 4. ali 5. točki članu državnega sveta preneha mandat z dnem, ko državni svet prejme obvestilo s strani sodišča, da je obtožnica oziroma sodba pravnomočna, oz. da je bil vložen obtožni predlog zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.«

4. Zakon o volitvah predsednika republike

7. člen

2. člen Zakona o volitvah predsednika republike se spremeni, tako da se glasi:

»Pravico voliti predsednika republike ima državljan Republike Slovenije, ki je na dan glasovanja dopolnil osemnajst let starosti in mu ni odvzeta poslovna sposobnost.

Pravico biti voljen za predsednika republike ima posameznik, ki poleg pogojev iz prejšnjega odstavka izpolnjuje tudi naslednje pogoje:

1. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva,
2. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ni bil obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev,
3. da zoper njega ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.«

8. člen

Doda se novo IV. Poglavje z naslovom »PRENEHANJE MANDATA PREDSEDNIKA REPUBLIKE.

Doda se novi 25b. člen, ki se glasi:

»Predsedniku republike preneha mandat:

1. če izgubi volilno pravico,
2. če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
3. če je pravnomočno obtožen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali je proti njemu vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.
4. če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
5. če je s pravnomočno sodbo obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva
6. če odstopi,
7. v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Predsedniku republike preneha mandat z dnem, ko državni zbor ugotovi, da so nastali razlogi iz prejšnjega odstavka.

V primeru prenehanja mandata po 3., 4. ali 5. točki predsedniku republike mandat preneha z dnem, ko državni zbor prejme obvestilo s strani sodišča, da je obtožnica oziroma sodba pravnomočna, oz. da je bil vložen obtožni predlog zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.«

5. Zakon o lokalnih volitvah

9. člen

5. člen Zakona o lokalnih volitvah se spremeni, tako da se glasi:

»Pravico voliti za člana občinskega sveta ima vsak državljan Republike Slovenije, ki je na dan glasovanja dopolnil 18 let starosti.

Pravico biti voljen ima posameznik, ki poleg pogojev iz prejšnjega odstavka izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva,
2. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ni bil obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev;
3. da zoper njega ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.

Pravico voliti in biti voljen za člana občinskega sveta ima pod pogoji iz prvega in drugega odstavka tega člena tudi državljan druge države članice Evropske unije, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Pravico voliti člana občinskega sveta imajo pod pogoji iz prvega odstavka tega člena tudi tujci, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Volilno pravico iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ima volivec v občini, v kateri ima stalno prebivališče.«

10. člen

103. člen Zakona o lokalnih volitvah se spremeni tako, da se glasi:

»Pravico voliti župana ima vsak volivec, ki ima volilno pravico pri volitvah v občinski svet.

Pravico biti voljen za župana ima oseba, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 5. člena tega zakona.«

6. Zakon o lokalni samoupravi

11. člen

37.a člen Zakona o lokalni samoupravi se spremeni, tako da se glasi:

»Članu občinskega sveta, županu in podžupanu preneha mandat:

1. če izgubi volilno pravico,
2. če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
3. če je pravnomočno obtožen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali je proti njemu vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.
4. če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
5. če je s pravnomočno sodbo obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva,
6. če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana, (Opomba: glej odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-39/95 – Uradni list RS, št. 68/98.)
7. če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,
8. če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo, oz. če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v občinski oziroma državni upravi, ki na podlagi določb 37.b člena tega zakona ni združljiva oziroma ni združljivo s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,
9. če odstopi.

Članu občinskega sveta, županu in podžupanu preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata iz prejšnjega odstavka.

V primeru prenehanja mandata po 3., 4. ali 5. točki členu državnega sveta preneha mandat z dnem, ko občinski svet prejme obvestilo s strani sodišča, da je obtožnica oziroma sodba pravnomočna, oz. da je bil vložen obtožni predlog zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.

Postopki za nadomestitev člana občinskega sveta, izvolitev novega župana ali imenovanje podžupana se lahko začnejo po preteku roka za vložitev tožbe, če tožba ni bila vložena, po preteku roka za vložitev pritožbe zoper odločitev upravnega sodišča, če pritožba ni bila vložena, oz. po pravnomočni odločitvi sodišča.

Če je župan imenovan:

- na funkcijo v organu državne uprave, ki izvaja nadzorstvo nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela občinskih organov in občinske uprave,
- za načelnika upravne enote, ali vodjo notranje organizacijske enote v upravni enoti, na katere območju je občina,
- na položaj ali drugo uradniško delovno mesto v državni upravi, na katerem se izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela občinskih organov in občinske uprave, mu po zakonu preneha mandat župana z dnem imenovanja. O imenovanju mora župan takoj obvestiti občinski svet in občinsko volilno komisijo.

Če župan opravlja funkcijo ali delo iz prejšnjega odstavka, mu po zakonu preneha mandat župana, če ne odstopi s funkcije ali ne preneha z delovnim razmerjem. O svoji odločitvi, ali bo opravljal funkcijo župana, ali še naprej funkcijo ali delo iz prejšnjega odstavka, je župan dolžan pisno obvestiti občinski svet in občinsko volilno komisijo najkasneje v sedmih dneh po prejemu poročila o izidu volitev v občini.«

7. Zakon o vladi

12. člen

V Zakonu o vladi se doda nov 9.b člen, ki se glasi:

»Za izvolitev v funkcijo predsednika vlade ali imenovanje ministra mora posameznik izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da je državljan Republike Slovenije,
2. da je na dan glasovanja dopolnil osemnajst let starosti ,
3. da mu ni odvzeta poslovna sposobnost,
4. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva,
5. da ni bil pravnomočno obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ni bil obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev;

6. da zoper katerega ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.«

13. člen

12. člen Zakona o vladi se spremeni tako, da se glasi:

»Predsedniku vlade, ministru in državnemu sekretarju funkcija preneha:

1. če izgubi volilno pravico,
2. če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
3. če je pravnomočno obtožen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali je proti njemu vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.
4. če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
5. če je s pravnomočno sodbo obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva

Predsedniku vlade in ministru mandat preneha, ko državni zbor ugotovi, da so nastali razlogi iz prejšnjega odstavka. Državnemu sekretarju mandat preneha, ko vlada ugotovi, da so nastali razlogi iz prejšnjega odstavka.

V primeru prenehanja mandata po 3., 4. ali 5. točki predsedniku vlade in ministru preneha mandat, ko državni zbor prejme obvestilo s strani sodišča, da je obtožnica oziroma sodba pravnomočna, oz. da je bil vložen obtožni predlog zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva. Državnemu sekretarju mandat preneha, ko takšno obvestilo prejme vlada.

Predsednik vlade in posamezen minister lahko odstopi; predsednik mora o svojem odstopu obvestiti ministre, minister pa predsednika vlade.

Predsednik vlade in vsak minister ima pravico svoj odstop obrazložiti v Državnem zboru«

14. člen

V 24. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Za imenovanje v funkcijo državnega sekretarja se uporabljajo pogoji iz 9b. člena.«

Četrty odstavek 24. člena se spremeni, tako da se glasi:

»Državnemu sekretarju preneha funkcija po zakonu, z razrešitvijo, z odstopom ali s prenehanjem funkcije tistega, ki ga je predlagal v imenovanje.«

8. Zakon o javnih uslužbencih

15. člen

Drugi odstavek 88. člena Zakona o javnih uslužbencih se dopolni tako, da se glasi:

»Za imenovanje v naziv so pogoji tudi:

1. državljanstvo Republike Slovenije;
2. da oseba ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da ni bila obsojena na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev;
3. da oseba ni bila pravnomočno obsojena zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva
3. da zoper osebo ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.«

16. člen

Druga točka prvega odstavka 154. člena Zakona o javnih uslužbencih se dopolni tako, da se glasi:

»2. če je s pravnomočno sodbo obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, z nepogojno kaznijo več kot šest mesecev zapora ali za kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva; delovno razmerje mu preneha s sklepom, ki ga izda predstojnik, najkasneje pa 15. dan po vročitvi pravnomočne sodbe delodajalcu.«

III. Skupne določbe

17. člen

Javni funkcionar, ki mu je mandat prenehal iz razloga, ker je pravnomočno obtožen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali ker je proti njemu vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, po koncu mandata ni upravičen do prejemanja nadomestila, ki bi mu sicer pripadalo po zakonu, ki ureja status funkcionarja.

18. člen

Osebi, ki po določbah tega zakona ne more kandidirati iz razloga, ker je pravnomočno obtožena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali ker je proti njemu vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, preneha prepoved

kandidiranja na javne funkcije zaradi tega obtožnega akta po preteku 4 let od pravnomočnosti obtožnice oz. od vložitve obtožnega akta.

19. člen

Javni funkcionar, ki mu je mandat prenehal iz razloga, ker je pravnomočno obtožen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali ker je proti njemu vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, je v primeru pravnomočne oprostilne sodbe upravičen do odškodnine po splošnih pravilih obligacijskega prava.

IV. Prehodne in končne določbe

20. člen

Funkcionarjem, ki na dan uveljavitve zakona ne izpolnjujejo pogojev iz tega zakona, mandat preneha z dnem njegove uveljavitve.

21. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Ta člen določa namen zakona. Zakon štiti integriteto javnih funkcija na ta način, da v primerih pravnomočnih sodb in pravnomočnih obtožnic določa omejitve za kandidiranje na javne funkcije in prenehanje mandata javnih funkcionarjev.

Člen tudi našteva zakone, ki sedaj urejajo pogoje za kandidiranje na javne funkcije in prenehanje mandata javnim funkcionarjem, in se s tem zakonom spreminjajo in dopolnjujejo.

K 2. členu

Ta člen določa, da so izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, nevtralni in se uporabljajo tako za ženski kot moški spol.

K 3. členu

Z 3. členom (ki dopolnjuje 7. člen Zakona o volitvah v državni zbor) se določa dva nova pogoje (4. in 6. alineja) za kandidiranje na volitvah v državni zbor. Prvi pogoj izloča kandidate, ki so pravnomočno obsojeni zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, drugi pa kandidate, zoper katere je vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.

K 4. členu

V tem členu se ustrezno spremembi v prejšnjem členu dodaja ista dva pogoja, ki sta izločilni kriterij za kandidiranje na volitvah v državni zbor, tudi v 9. čl. zakona o poslancih kot razloga za prenehanje mandata poslancu.

Obenem se ureditev prenehanja mandata v primerih, ko do prenehanja pride na podlagi pravnomočne sodbe ali obtožnice, veže na seznanitev državnega zbora z obvestilom sodišča oz. tožilstva. Za razliko od drugih primerov prenehanja mandata poslanca, kjer je potrebno neko ugotavljanje dejstev, v primeru, ko gre za obvestilo sodišča ali tožilstva o pravnomočnosti sodbe oz. obtožnice, povsem zadostuje le seznanitev državnega zbora s tem obvestilom.

K 5. členu

V tem členu se z istima dvema pogojema, ki sta s to novelo na novo določena kot izločilna kriterija za kandidiranje v državni zbor, dopolnjuje tudi 2. člen zakona o državnem svetu, s tem pa na enak način omejuje možnost kandidiranja za državnega svetnika.

K 6. členu

V tem členu se ustrezno spremembi v prejšnjem členu dodaja ista dva pogoja, ki sta izločilni kriterij za kandidiranje na volitvah v državni svet, tudi v 63. čl. zakona o državnem svetu kot razloga za prenehanje mandata državnega svetnika.

Obenem se ureditev prenehanja mandata v primerih, ko do prenehanja pride na podlagi pravnomočne sodbe ali obtožnice, veže na seznanitev (in ne ugotovitev) državnega sveta z obvestilom sodišča oz. tožilstva.

K 7. členu

V tem členu se na identičen način kot zakona o volitvah v državni zbor in o državnem svetu dopolnjuje 2. člen zakona o volitvah predsednika republike.

K 8. členu

Člen uvaja novo poglavje v Zakon o volitvah predsednika republike, ki na enak način kot za poslance in državne svetnike ureja prenehanje mandata predsednika republike.

K 9. in 10. členu členu

Tudi v zakonu o lokalnih volitvah se tako za volitve članov občinskega sveta (12. člen) kot za volitve županov (103. člen) doda dva enaka nova pogoja, ki omejujeta možnost kandidiranja.

K 11. členu

V tem členu se ustrezno spremembi v prejšnjih dveh členih dodaja ista dva pogoja, ki sta izločilni kriterij za kandidiranje na volitvah v občinski svet oz. za župana, tudi v 37a čl. Zakona o lokalni samoupravi kot razloga za prenehanje mandata občinskega svetnika, župana in podžupana.

Obenem se ureditev prenehanja mandata v primerih, ko do prenehanja pride na podlagi pravnomočne sodbe ali obtožnice, veže na seznanitev (in ne ugotovitev) občinskega sveta z obvestilom sodišča oz. tožilstva.

K 12. členu

Zakon o vladi se s pogoji za kandidiranje za funkcijo predsednika vlade in ministra v 9.b čl. dopolnjuje v celoti, saj veljavni zakon ne vsebuje nikakršnih pogojev. Pogoji se določajo identično kot za poslance in državne svetnike, vključno z dvema novima pogojema, ki urejata primere pravnomočnih sodb in obtožnic.

K 13. členu

V tem členu se dopolnjuje 12. člen zakona o vladi, ki ureja prenehanje mandata predsedniku vlade, ministrom in državnim sekretarjem, in sicer tako, da se usklajuje z novim 9.b členom. Dodata se torej dva nova kriterija (pravnomočna sodba, pravnomočna obtožnica oz. ustrezen obtožni akt) za prenehanje funkcije omenjenim vladnim funkcionarjem.

K 14. členu

Ta člen posega v 24. čl. Zakona o vladi in določa, da veljajo za državne sekretarje pri imenovanju na funkcijo isti izločilni kriteriji kot za predsednika vlade in ministre.

K 15. členu

88. čl. zakona o javnih uslužbencih določa, da imenovanje v naziv ni možno, če je kandidat pravnomočno obtožen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev. Zaradi analogije s spremembami drugih zakonov, ki jih ureja ta zakon, se v tem čl. kot izločilna kriterija za imenovanje v naziv določa še vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, ter pravnomočna obsodba zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.

K 16. členu

V tem členu s spremembo 88. člena zakona o javnih uslužbencih usklajuje tudi 154. čl. istega zakona, ki ureja razloge za prenehanje delovnega razmerja javnemu uslužbencu.

K 17. členu

V primeru ko javnemu funkcionarju mandat preneha, ker je pravnomočno obtožen zaradi naklepnega kaznivega dejanja oziroma je proti njemu vložen obtožni akt zaradi enega od kaznivih dejanj iz 26. poglavja Kazenskega zakonika, ta ni upravičen do prejemanja nadomestila, ki sicer po zakonu pripada nekdanjim funkcionarjem.

K 18. členu

Člen ureja situacijo, ko sodni postopek ne bi bil končan v razumnem roku, zaradi česar posameznik, zoper katerega je bila vložena pravnomočna obtožnica ali obtožni akt zaradi kaznivega dejanja iz 26. poglavja Kazenskega zakonika, ne bi mogel kandidirati. Zakon določa, da kolikor postopek ni končan v štirih letih po pravnomočnosti obtožnice oziroma od vložitve obtožnega predloga, prepoved kandidiranja zaradi tega akta preneha.

K 19. členu

Člen opredeljuje upravičenost do odškodnine po splošnih pravilih obligacijskega prava v primeru, ko je javnemu funkcionarju mandat prenehal zaradi obtožnega akta in je bil v sodnem postopku pravnomočno oproščen.

K 20. členu

Ta člen določa, da novi pogoji, na podlagi katerih preneha mandat funkcionarjem, ki jih zajema ta zakon, začnejo učinkovati takoj. To pomeni, da z uveljavitvijo tega zakona preneha mandat vsem javnim funkcionarjem, ki so bili pred uveljavitvijo tega zakona pravnomočno obtoženi zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali je bil zoper njih vložen obtožni akt zaradi kaznivega dejanja zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, prav tako pa tudi tistim, ki so bili pred uveljavitvijo tega zakona pravnomočno obsojeni zaradi katerega izmed kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva.

K 21. členu

Člen ureja začetek veljavnosti zakona.